

Ciljni raziskovalni projekt na temo sistemskih rešitev zakonodaje s področja izkoriščanja gozdov

S septembrom 2024 se je pričel nov ciljno–raziskovalni projekt z naslovom **Optimizacija institucionalno-normativnih rešitev za trajnostno izkoriščanje gozdov v Sloveniji (akronim LEXSILVAE)**, katerega vodilni partner je Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko, sodelujoči partnerji pa so Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Katedra za gozdno tehniko in ekonomiko ter Fakulteta za upravo.

Skupna vrednost projekta znaša 165.200 EUR in bo trajal dve leti. Projekt (V4-2421) »Optimizacija institucionalno-normativnih rešitev za trajnostno izkoriščanje gozdov v Sloveniji« po javnem razpisu za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »Naša hrana, podeželje in naravni vir« v letu 2024, financirata Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (50 %) ter Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (50 %).

Izhodišča in namen projekta

Glede na potrebo po večji učinkovitosti in optimizaciji sistema gospodarjenja z gozdovi, je namen projekta oblikovanje predlogov, ki bodo prispevali k večji učinkovitosti institucionalno-normativnih rešitev na področju izkoriščanja gozdov. Zakon o gozdovih iz leta 1993 se je sicer nekajkrat spremenil in dopolnil, vendar so sistemske rešitve ostale nespremenjene. Zaradi sprememb v gospodarstvu in družbi, povečane človekove dejavnosti in pritiskov na gozdni prostor, je tako nujna prilagoditev gozdarske zakonodaje za boljše soočanje z novimi izzivi in vključitev sodobnih načel trajnostnega razvoja in krožnega gospodarstva. Predvsem se kažejo potrebe po sistemskih spremembah, zlasti tistih, ki se nanašajo na organizacijo služb, pristojnih za gozdarstvo. Tako je ena od nalog projekta preučiti vsebinsko potrebnost in zahtevnost nalog javne gozdarske službe (JGS), ki bodo odražale potrebe na tem področju ter preveriti možnosti racionalizacije in posledično zmanjšanja stroškov za proračun. Naloge JGS bodo ovrednotene

tudi s pomočjo izvedene ankete in intervjujev z zaposlenimi na Zavodu za gozdove Slovenije. Z namenom zagotavljanja učinkovite komunikacije in konstruktivne diskusije o možnih alternativnih rešitvah za izboljšanje Zakona o gozdovih bo vzpostavljen Gozdni dialog. Le ta predstavlja trajnostni mehanizem za vključevanje različnih deležnikov in omogoča interdisciplinarni pristop. Alternativni predlogi za posodobitev pravne ureditve Zakona o gozdovih bodo ovrednoteni s strani deležnikov v okviru Gozdnega dialoga.

Cilji projekta

- analizirati sisteme ureditve gospodarjenja z gozdovi v izbranih / primerljivih državah EU s poudarkom na izkoriščanju gozdov;
- pripraviti različne alternative možnih sprememb veljavne pravne ureditve s poudarkom na izkoriščanju gozdov;
- vzpostaviti gozdni dialog, v okviru katerega bodo vključeni ključni akterji gozdno–lesnih verig;
- pripraviti predloge ukrepov za zagotavljanje učinkovitosti institucionalno-normativnih rešitev za trajnostno izkoriščanje gozdov v Sloveniji.

Glavni rezultati projekta

Rezultati raziskave bodo v podporo Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in drugim odločevalcem pri oblikovanju učinkovitih politik (ukrepov) gospodarjenja z gozdovi ter pri načrtovanju razporejanja sredstev za delovanje javne gozdarske službe.

Najpomembnejši rezultati, ki so neposredno vezani na uresničevanje glavnih ciljev projekta so:

- identifikacija pravnih institutov, ki omejujejo gospodarjenje z gozdovi;
- analiza sistemov urejenosti gospodarjenja z gozdovi v izbranih/primerljivih državah EU;
- priprava predloga možnih alternativnih rešitev pravne urejenosti Zakona o gozdovih;

Gozdarstvo v času in prostoru

- vzpostavitev Gozdnega dialoga z namenom zagotavljanja učinkovite komunikacije in konstruktivne diskusije o možnih alternativnih rešitvah za izboljšanje Zakona o gozdovih;
- aktivno vključevanje deležnikov ter glavnih ciljnih skupin v izvajanje projekta ter prenos znanja širši javnosti.

Prenos znanja ter promocija rezultatov za javnost

Glavne ciljne skupine projekta so odločevalci (Zavod za gozdove Slovenije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), lastniki in upravljalci gozdov, gozdarski strokovnjaki, izvajalci gozdarskih storitev, predstavniki lesnopredelovalne industrije. Tekom trajanja projekta bo v obliki gozdnega dialoga potekala komunikacija z deležniki vzdolž gozdno-lesne verige, kjer bomo

člani projektne skupine zbirali njihova stališča, mnenja glede predlaganih alternativnih sprememb Zakona o gozdovih. Le-ta bodo vključena v končne predloge ukrepov za izboljšanje pravne ureditve trajnostnega izkoriščanja gozdov v Sloveniji.

Tekom trajanja projekta bomo redno predstavljali rezultate v obliki člankov v strokovnih revijah ter drugih medijih, organizirali in sodelovali bomo na delavnicah, strokovnih dogodkih in okroglih mizah, ob zaključku projekta pa bomo organizirali posvet, na katerega bomo povabili strokovnjake in predstavnike vzdolž celotne gozdno-lesne proizvodne verige.

Špela ŠČAP, Matevž TRIPLAT,
dr. Nike KRAJNC

Projektne partnerji:

Financerji projekta:

